

زينب كبرى (سلام الله عليها) توانست به همه تاريخ و همه جهان نشان بدهد ظرفيت روحى و عقلى عظيم جنس زن را؛ اين خيلى مهم است. به كورى چشم آن كسانى كه چه در آن زمان، چه در دوره ما هر كدام به نحوى جنس زن را تحقير مى كردند و مى كنند، زينب كبرى توانست نشان بدهد علو مرتبه زن و عظمت قدرت روحى و عقلانى و معنوى زن را. (۱۴۰۰/۹/۲۱)
وفات حضرت زينب (سلام الله عليها) اسوه صبر و وفا را بر شيعيان و رهروانش تسليت مى گوييم
www.basirat.ir

▼ حرف روز

ماجرای تکراری!

اکنون که کشور در آستانه یکی از مقاطع مهم و سرنوشت‌ساز خود قرار دارد و در پایان سال دو انتخابات حساس برگزار می‌شود، مطابق با رسم رایج در هر دوره از انتخابات، جمعی از افراد و عناصر سیاسی به دلیل موضوع رد صلاحیت‌ها، متعرض عملکرد شورای نگهبان شده‌اند. قضاوت درباره عملکرد شورای نگهبان کار دشواری نیست؛ از قضا پاسخ به این پرسش که مبنای عمل شورای نگهبان آیا ضوابط قانونی است یا تمایلات سیاسی، در زمره ساده‌ترین سؤالات به حساب می‌آید. هیچ نهادی مصون از خطا نیست، اما آنهایی که امروز منتقد رفتار و عملکرد شورای نگهبان هستند، خود و جناح متبوع آنان در ادوار گوناگون در قوه مجریه و مقننه مسئولیت اداره کشور در بخش اجرایی و قانون‌گذاری در اختیار آنان بوده است. عده‌ای که امروز شدیدترین نقدها و اتهامات را نسبت به شورای نگهبان دارند، در مقاطع متعدد خود از سوی این نهاد تأیید شده‌اند و بر اساس همین سازوکار به مناصب رسیده‌اند. نمی‌شود تازمانی که حکم شورا به نفع ما باشد، تمکین کنیم و زمانی که علیه ما باشد، جنجال و اعتراض راه بیندازیم.

عدم تأیید صلاحیت برخی داوطلبان در انتخابات‌ها به معنای پیاده کردن برخی از چارچوب انقلاب و نظام سیاسی نیست که مدیر مسئول محترم یکی از روزنامه‌های کشور اعلام می‌کند «وقتی از قطار انقلاب افراد و گروه‌ها را پیاده و بلکه پرتاب و بی‌حیثیت می‌کنیم، ساده‌ترین برداشت این است که چرا سوار شویم که چنین سرنوشتی پیدا کنیم.» این چه منطقی است که شورای نگهبان باید همه داوطلبان و خاصه همه چهره‌های شاخص سیاسی را بدون در نظر گرفتن ترتیبات قانونی تأیید صلاحیت کند، تا به سیاسی‌بازی و سیاست‌ورزی متهم نشود؟ و کدام دلیل عقلی و منطقی می‌گوید اگر فردی در یک انتخابات صلاحیت او تأیید نشد، پس در نتیجه از قطار انقلاب و نظام سیاسی به بیرون رانده شده است؟ نظام جمهوری اسلامی ایران در طول همه این سال‌ها به سیاست جذب حداکثری و دفع حداقلی عمیقاً اعتقاد دارد. هیچ عقل سلیمی نمی‌پذیرد که نظام‌های سیاسی و مقامات یک کشور، دور و بر یک سیستم و ساختار سیاسی خود را خلوت کنند و طرفداران و هواداران خودشان را از نظام برهانند. بنابراین متهم‌سازی نظام جمهوری اسلامی به اتهاماتی از قبیل اخراج برخی از ساختار هیچ گونه پایه واقعی و عقلانی ندارد. این را باید مد نظر داشته باشیم که قوانین انتخابات در اختیار شورای نگهبان نیست، لذا بخش‌های متولی لازم است برخی روش‌های معیوب را با هدف تحقق انتخابات و انتخاب مطلوب بازنگری و سامان‌دهی کنند. عزیز غضنفری

▼ گزارش روز

رسالت مجلس در بودجه

سازمان برنامه و بودجه در اطلاعیه‌ای که در روزهای گذشته منتشر کرد، عنوان داشت: «نمایندگان عضو کمیسیون تلفیق بودجه علی‌رغم مخالفت نمایندگان دولت، احکام الحاقی متعددی را که بار مالی آنها تأمین و پیش‌بینی نشده است را به تصویب رساندند.» بر همین اساس، برخی نمایندگان مجلس اذعان کردند، مبلغ ۳۲۵ همت بار مالی جدید و مبلغ ۳۲۲ همت تعهد جدید به بودجه تحمیل شده است. فارغ از قضاوت درباره درستی یا نادرستی اقدامات مجلس، این اطلاعیه به وضوح نشان از یک معضل اساسی در کشور دارد و آن چیزی نیست جز اشکال در فرآیند بودجه‌نویسی در کشور. هر چالش مهمی که در اقتصاد ایران مطرح می‌شود، بدون لحاظ جنبه‌های بودجه‌ای آن قابل تبیین نیست؛ زیرا ساختار و ماهیت بودجه هم در سلسله علل قرار دارد و هم خود معلول است. از این منظر بودجه به منزله سند دخل و خرج کشور می‌تواند پیش‌برنده و تولیدکننده توسعه باشد و در نقطه مقابل چنانچه دچار ناترازی و کسری شود، می‌تواند ام‌المسائل اقتصاد نیز باشد.

وضعیت نهادی تصویب، اجرا و نظارت بودجه به گونه‌ای است که هم دولت و هم مجلس و هم مسئولان اجرایی و هم مردم از آن گله‌مندند. دولت به دلیل دخالت بیش از حد مجلس در مرحله تصویب، نظارت نامؤثر و نسبتاً نامطلوب دستگاه‌های نظارتی، تصویب و اجرا، عدم کفایت منابع، ایجاد وظیفه برای دولت بدون پذیرش مسئولیت، تأمین منابع مالی و خارج بودن بخشی از منابع و مصارف از حیطه مسئولیت‌های دولت گله‌مند است. نارضایتی مجلس متأثر از مبهم بودن خدمات عمومی در بودجه، عدم توازن در توزیع منابع عمومی، رعایت نکردن چارچوب‌های حقوقی و قانونی، نامعلوم بودن سیاست‌های کلان دولت در تنظیم بودجه و ارتباط نداشتن بودجه با برنامه‌های توسعه است. از دید مسئولان اجرایی نیز مشکلات بودجه عبارتند از حجم زیاد قوانین و مقررات مالی و سازگاری نداشتن آنها با واقعیت‌های اجرایی. بنابراین، مجموع این عوامل سبب شده است مهم‌ترین مطالبات رهبری از دولت‌ها اصلاح ساختار بودجه باشد.

همگرایی دولت و مجلس در کمیسیون تلفیق و شنیدن نقدها و نظرها، گامی رو به جلو برای منطبق کردن مصوبات بودجه بر نگاه ملی و فرمانطقه‌ای است. به نظر می‌رسد، باید این نگاه ملی در مطالعات فنی اقتصادی تقویت شود. اساساً نگاه ملی در بودجه ضعیف است. نمایندگان اگرچه در حوزه‌های انتخابی با فشارهایی روبه‌رو هستند و تلاش‌شان برای تحقق منافع منطقه‌ای خود است، اما این مسائل نباید نگاه ملی و منافع کلی کشور را به حاشیه ببرد. رسالت مهم مجلس در فرآیند بودجه‌نویسی، به گونه‌ای است که باید نقش نظارتی خود و ملاحظات کلی کشور را تقویت کند و دولت را در مسیر بهره‌وری و بهینه‌سازی بودجه قرار دهد و نقش یک نهاد اعمال‌کننده قانون و نظارت بر رفتار دستگاه اجرایی کشور را ایفا کند. علی محمدی

▼ خبر ویژه

رویترز دروغ می‌گوید

منابع آگاه گزارش دادند موضوع درخواست مقامات چینی از ایران برای مهار حملات یمن به کشتی‌های تجاری به مقصد رژیم اشغالگر در دریای سرخ- که خبرگزاری رویترز منتشر کرده است- کاملاً کذب است. جالب آن است که این خبرگزاری به نقل از یک مقام ایرانی- که نامش را فاش نکرد- این ادعا را مطرح کرده است. خبر غیر واقعی رویترز در حالی مطرح شده که وزارت خارجه چین در پاسخ به پرسش این خبرگزاری درباره مذاکرات با ایران درباره حملات در دریای سرخ بدون هیچ گونه اشاره‌ای به ارسال پیام به تهران، اعلام کرد: «چین دوست صمیمی کشورهای خاورمیانه است و متعهد به ارتقای امنیت و ثبات منطقه و به دنبال توسعه و شکوفایی مشترک است.» پیش از این نیز روزنامه انگلیسی «فایننشال تایمز» مدعی خبری مشابه شده بود؛ در حالی که ایران بارها اعلام کرده است با وجود روابط دوستانه با انصارالله یمن هیچ گونه دخالتی در تصمیم‌گیری یمنی‌ها ندارد.

▼ اخبار

مستقیم تهران را بزیند

«یوسی منشروف» کارشناس عبری‌زبان حوزه مسائل خلیج فارس و ایران، در گزارشی تحلیلی روابط ایران و مقاومت فلسطین را بررسی کرد و ایران را عامل اصلی مشکلات رژیم صهیونیستی و تهدیدات امنیتی دانست. این کارشناس صهیونیست با اشاره به تلاش ایران برای احیای مجدد گروه‌های مقاومت فلسطین و تعریف رابطه ایران و مقاومت فلسطین به منزله یک رابطه و مشارکت استراتژیک نوشت: «اسرائیل باید در چارچوب دکترین امنیتی اسرائیل که نیازمند بازسازی پس از ۷ اکتبر است، علیه ایران اقدام کند. به عنوان بخشی از دفاع از مرزهای خود، نمی‌تواند به مبارزه با نیروهای نیابتی ایران بسنده کند، بلکه باید ایران را مطابق با نقش حیاتی‌اش در تضعیف امنیت اسرائیل هدف قرار دهد.» وی اضافه می‌کند: «حتی اگر تهران از این حمله اطلاعی نداشت، مسئولیت آن در اقدامات حماس برای همه روشن است. در واقع، حماس نمی‌توانست این حمله را بدون کمک سیستماتیکی که طی چند دهه از تهران دریافت کرده بود، انجام دهد.»

سند انشعاب اصلاح‌طلبان

روزنامه «هم‌میهن» که مواضع اصلاح‌طلبان رادیکال را منتشر می‌کند، درباره بیانیه انتخاباتی این جریان نوشت: «اینکه این سند از لحاظ محتوایی چقدر عقلایی است و چه نقدهایی به آن هست، و نیز چقدر از یک تشکل سیاسی ریشه‌دار که برای امر انتخابات به وجود آمده این موضع‌گیری قابل قبول است، یک سوی ماجراست؛ اما از آن جهت که موضعی به‌رحال گرفته شده و تشکل‌ها را از سردرگمی فعالیت و تصمیم اصلاح‌طلبان رها می‌سازد، قابل تقدیر است. بر همین اساس با وجود همه نقایصی که در این سند وجود دارد، به نظر می‌رسد در انتخابات اسفندماه تا به این لحظه تصمیم «سکوت انتخاباتی» و عدم حضور فعال مدنظر جبهه اصلاح‌طلبان است؛ البته باید دید که چقدر به آن پایبندی وجود دارد و چه سرنوشتی در انتظار اصلاح‌طلبان است و آیا این سند خود تأییدی بر انشعاب در جبهه اصلاحات نیست؟»

مجبور شدند کمیته‌ای برای فرار تشکیل دهند

مقاومت اسلامی عراق امروز با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد، مطالبات «مقاومت اسلامی» و مصوبه مجلس درباره خروج نیروهای خارجی به علت فریبکاری آمریکا برای اجرای «نقشه‌های شوم خود در عراق و منطقه» عملی نشد و اینکه اکنون آمریکا به درخواست دولت عراق برای تشکیل کمیته‌ای در این باره تن داده، نتیجه «ضربات مقاومت» و به برکت خون شهداست و این نشان می‌دهد آمریکا جز زبان زور را نمی‌فهمد. این بیانیه افزوده است، تجربه سالیان مبارزه نشان داده است، از آمریکا جز خلف وعده سر نمی‌زند و این کمیته هم تلاشی برای «تشویش و اقدام علیه مقاومت و وقت‌کشی (خرید زمان) برای اجرای جنایات بیشتر و طرح‌های شیطانی برای آسیب رساندن به ملت و امت ما» است. در این بیانیه آمده است، واکنش «مقاومت اسلامی» در برابر این ادعا صرفاً استمرار عملیات علیه نیروی خارجی خواهد بود.

جایگزین بایدن مشخص شده است

روزنامه «نیویورک‌پست» گزارش داد اگر عملکرد «جو بایدن»، رئیس‌جمهور آمریکا در نظرسنجی‌ها بهبود نیابد، احتمال دارد حزب دموکرات در انتخابات ۲۰۲۴، «میشل اوباما»، بانوی اول اسبق آمریکا را جایگزین او کند. در گزارش نیویورک‌پست آمده است، «باراک اوباما» رئیس‌جمهور اسبق آمریکا با طراحی پرسشنامه‌هایی، نظر رأی‌دهندگان و حامیان مالی حزب دموکرات را درباره نامزدی همسر خود پرسیده است. این پایگاه خبری نوشت، در صورت نامزدی میشل اوباما، مردم آمریکا باید حیرت‌زده باشند. جو بایدن تا امروز در نظرسنجی‌های انتخاباتی عملکرد مطلوبی نداشته و در مقابل دونالد ترامپ، رقیب احتمالی خود از حزب جمهوری‌خواه، معمولاً آرای کمتری دارد. انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا در نوامبر سال میلادی جاری برگزار خواهد شد.

▼ اخبار کوتاه

◀ «محمود میرلوحی» می‌گوید: «جبهه اصلاحات می‌گوید ما انتخابات را تحریم نمی‌کنیم، اما لیست هم نمی‌توانیم بدهیم.» این فعال سیاسی اصلاح‌طلب با مثبت خواندن این رویکرد افزود: «فرض کنیم که اصلاح‌طلبان به میدان آمده و همه اقداماتی را که در انتخابات‌های سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ انجام دادند تکرار کنند؛ آقای خاتمی هم به میدان آمده و تکرار کند، شما فکر می‌کنید جامعه می‌پذیرد؟ همچنین برآوردی را از زنان، از نسل Z، از دانشگاهیان و... دارید؟»

◀ «امیر سرتیپ کیومرث حیدری» در جمع فرماندهان و کارکنان یگان‌های نزاجا منطقه خوزستان اظهار کرد: «ارتش در بالاترین سطح از آمادگی رزمی و توان دفاعی برخوردار است و هر نوع تهدیدی از سوی دشمنان با پاسخی دندان‌شکن همراه خواهد بود.» فرمانده نیروی زمینی ارتش افزود: «فرماندهان در یگان‌ها باید در نقش‌های رهبری، پدری و فرماندهی ظاهر شوند، اخلاق و رفتار پدرا نه باید در تمامی یگان‌ها نهادینه شود.»

◀ کاخ ریاست‌جمهوری روسیه روز جمعه انتشار خبرهایی مبنی بر «چراغ سبز» غیرمستقیم ولادیمیر پوتین به آمریکا برای آمادگی به منظور پایان دادن به جنگ در اوکراین را کذب خواند. در گزارش‌هایی که پیشتر برخی رسانه‌ها از جمله بلومبرگ منتشر کردند، آمده بود ولادیمیر پوتین برای خاتمه دادن جنگ دست خود را به سوی آمریکا دراز کرده و به صورت غیرمستقیم سیگنال‌هایی را برای مقامات آمریکایی فرستاده است.

◀ «ماریا زاخارووا» سخنگوی وزارت خارجه روسیه در یک نشست خبری گفت: «عضویت سوئد در ناتو تأثیری شدیداً منفی بر سطح ثبات در اروپا و منطقه بالتیک خواهد گذاشت. اینکه سوئد تصمیم گرفته سیاست طولانی مدت عدم تعهد نظامی خود را کنار گذاشته و به یک بلوک علناً متخاصم با روسیه بپیوندد بعید است که باعث تقویت احساس امنیت در میان مردم عادی سوئد شود.»

◀ مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران گفت: «حدود ۳/۲ میلیارد متر مکعب گاز در میدان‌های «سراج» قم و «شورج» سرخس طی هشت ماه سال جاری ذخیره شده است که در مقایسه با یک دهه گذشته بیشترین میزان ذخیره سازی در کشور به شمار می‌آید.»

◀ انجمن جهانی فولاد در گزارش سالانه ۲۰۲۳ خود اعلام کرد، تولید فولاد ایران در سال ۲۰۲۳ به ۳۱ میلیون و ۱۰۰ هزار تن رسیده که در مقایسه با سال پیش از آن (۲۰۲۲) ۱/۸ درصد بیشتر شده است. ایران در سال ۲۰۲۲ حدود ۳۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تن فولاد تولید کرده بود.

◀ سخنگوی شورای نگهبان با تأیید صلاحیت بیش از ۶۵۰ داوطلب دیگر، گفت: «شمار نامزدهای نمایندگی مجلس به ۱۲ هزار و ۷۱۱ نفر رسید.»